

ZAKON

O OSTVARIVANJU PRAVA NA NAKNADU MATERIJALNE INEMATERIJALNE ŠTETE NASTALE U PERIODU RATNIH DEJSTAVA OD 20. MAJA 1992. DO 19. JUNA 1996. GODINE

(Objavljen u "Sl. glasniku RS", br. 103 od 21. novembra 2005, 1/09, 49/09, 118/09)

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se postupak, uslovi i kriterijumi za ostvarivanje prava na naknadu materijalne i nematerijalne štete nastale u periodu ratnih dejstava od 20. maja 1992. do 19. juna 1996. godine, fizičkim i pravnim licima po čijim tužbenim zahtjevima nije pravosnažno okončan sudski postupak za naknadu štete, kao i onim koji su podnijeli zahtjeve za naknadu štete Pravobranilaštvu Republike Srpske, te postupak sklapanja vansudskih poravnanja za navedenu štetu.

Lica po čijim tužbenim zahtjevima nije pravosnažno okončan sudski postupak za naknadu štete mogu svoje pravo ostvariti u skladu sa ovim zakonom, a u suprotnom njihov predmet će se ustupiti mjesno i stvarno nadležnom sudu.

Član 2.

Pravo na naknadu nematerijalne štete (satisfakciju) imaju fizička lica koja su u periodu iz člana 1. ovog zakona, pretrpjela fizičke ili duševne bolove zbog smanjenja životne aktivnosti, naruženosti ili straha, kao i zbog smrti ili nestanka bliskog lica.

Pravo na naknadu štete iz člana 2. stav 1. ako je šznato pravosnažnom sudskom odlukom ili vansudskim poravnanjem, prelazi na nasljednika u slučaju smrti nosioca prava.

Član 3.

Pravo na naknadu materijalne štete, nastale u periodu iz člana 1. ovog zakona, imaju pravna i fizička lica čija su potraživanja nastala po osnovama:

- mobilisanih ili oduzetih materijalno-fizičkih sredstava i opreme;
- isporuke materijala, proizvoda i robe, kao i izvršenih usluga za potrebe odbrane.

Član 3a.

Ostvarivanje prava iz člana 1. ovog zakona vrši se u postupku pred Pravobranilaštvom Republike Srpske. Predmeti u kojima je zahtjev podnesen Pravobranilaštvu Republike Srpske i u istima stranke ne žele zaključiti vansudsko poravnanje, u smislu člana 1. ovog zakona, obustaviće se pred Pravobranilaštvom Republike Srpske.

Član 4.

Ministarstvo pravde Republike Srpske dužno je u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona da donese uputstvo o sprovođenju postupka poravnanja.

Član 5.

Pravo na naknadu štete imaju fizička i pravna lica čiji su tužbeni zahtjevi pred nadležnim sudovima po tom osnovu zaprimljeni zaključno sa 19. junom 2001. godine.

Pravo iz stava 1. ovog člana imaju i ona lica čiji su zahtjevi zaprimljeni poslije 19. juna 2001. godine, ako je šteta koju su pretrpjeli u uzročno-posljedičnoj vezi sa obavljanjem vojne službe i poslova odbrane u periodu od 20. maja 1992. godine do 19. juna 1996. godine, te lica kod kojih je proces liječenja završen poslije 19. juna 2001. godine, s tim da zahtjev bude podnesen najkasnije do 28. februara 2010. godine.

Fizička lica koja su pretrpjela duševni bol zbog nestanka bliskog lica od 20. maja 1992. do 19. juna 1996. godine, ostvaruju svoja prava u skladu sa članom 2. stav 1. osnovnog zakona.

Zahtjevi iz stava 3. ovog člana podnose se Pravobranilaštvu Republike Srpske do 31. decembra 2009. godine.

Član 6.

Ukoliko nadležni organ iz člana 3a. ovog zakona ocijeni da je zahtjev lica osnovan, ponudiće mu poravnanje. Podnosilac zahtjeva dužan je da se izjasni o poravnanju u roku od pet dana.

Član 7.

Nadležni organ iz člana 3a. ovog zakona će donijeti rješenje ako ocijeni da je zahtjev neosnovan, odnosno donijeće zaključak o obustavljanju postupka ukoliko podnosilac zahtjeva ne prihvata poravnanje.

Na rješenje, odnosno zaključak iz stava 1. ovog člana podnosilac zahtjeva može uložiti prigovor Ministarstvu pravde, u roku od osam dana od dana prijema istog.

Prigovor razmatra i priprema prijedlog za rješavanje komisija koju imenuje Vlada Republike Srpske, a odluku donosi Ministarstvo pravde.

Odluka Ministarstva pravde je konačna.

Protiv odluke Ministarstva pravde može se pokrenuti upravni spor.

Član 8.

Vlada Republike Srpske dužna je, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, imenovati komisiju za pripremanje prijedloga za rješavanje prigovora za naknadu ratne štete. Komisiju čine predstavnici:

- Ministarstva finansija,
- Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite,
- Ministarstva uprave i lokalne samouprave,
- Ministarstva pravde i
- Boračke organizacije Republike Srpske.

II - IZUZECI OD PRAVA NA NAKNADU

Član 9.

Preduzeća koja su tokom ratnog perioda imala status državnih preduzeća, odnosno preduzeća u kojima je evidentiran državni kapital, a koja su bila nosioci materijalne obaveze za potrebe odbrane, u smislu odredbi čl. 26. do 36. Zakona o narodnoj odbrani ("Službeni glasnik srpskog naroda u BiH", br. 4/92 i 6/92), čl. 19. do 30. Zakona o odbrani ("Službeni glasnik srpskog naroda u BiH", broj 7/92), te odredbi Uredbe o sprovođenju materijalne obaveze za potrebe odbrane ("Službeni glasnik srpskog naroda u BiH", broj 9/92), ne mogu ostvariti pravo na naknadu materijalne štete po tom osnovu, niti štete nastale povodom smještaja pripadnika oružanih snaga i smještaja izbjeglog, odnosno raseljenog stanovništva.

Član 10.

Naknada štete ne može se tražiti na ime dobrovoljnih davanja u vidu pomoći, donacija i sl. od strane pravnih i fizičkih lica oružanim snagama Republike Srpske.

Član 11.

Lica čiji su tužbeni zahtjevi pravosnažno odbijeni, osim zahtjeva koji su odbijeni po osnovu zastare u sudskom postupku, nemaju pravo na naknadu štete po ovom zakonu.

Član 12.

Pravo na naknadu štete, u smislu ovog zakona, nemaju lica kojima je isplaćena naknada po istom odštetnom osnovu, u bilo kom postupku prije stupanja na snagu ovog zakona.

III - VISINA NAKNADE

Član 13.

Naknada štete (satisfakcija) zbog smrti ili nestanka bliskog lica utvrđuje se u sljedećim iznosima:

- 1) bračnom ili vanbračnom drugu 5.000 KM,
- 2) djetetu (bračnom, vanbračnom, usvojenom) 5.000 KM,
- 3) roditelju, usvojiocu - ako je usvojenje potpuno 5.000 KM,
- 4) bratu, sestri 2.000 KM,
- 5) troškovi sahrane 600 KM,
- 6) troškovi crnine 200 KM.

Licima iz stava 1. tačka 4. ovog člana može se priznati pravo na naknadu nematerijalne štete samo ako je između njih i umrlog ili nestalog postojala trajnija zajednica života, najmanje tri godine prije smrti ili nestanka bliskog srodnika.

Član 14.

Naknada nematerijalne štete za pretrpljene fizičke i duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti, naruženosti ili straha utvrđuje se u sljedećim iznosima:

- invalidu I kategorije sa 100% invaliditeta 10.000 KM;
- invalidu II kategorije sa 100% invaliditeta 8.000 KM;
- invalidu III kategorije sa 90% invaliditeta 7.000 KM;
- invalidu IV kategorije sa 80% invaliditeta 6.000 KM;

- invalidu V kategorije sa 70% invaliditeta 5.000 KM;
- invalidu VI kategorije sa 60% invaliditeta 4.000 KM;
- invalidu VII kategorije sa 50% invaliditeta 3.000 KM;
- invalidu sa stepenom ispod 50% invaliditeta 2.000 KM,

Član 15.

Visina naknade materijalne štete iz člana 3. stav 1. ovog zakona utvrđuje se prema knjigovodstvenoj vrijednosti mobilisane, odnosno oduzete imovine u vrijeme mobilizacije, odnosno prema fakturi ispostavljenoj organu, jedinici ili instituciji koje su mobilisali, odnosno oduzeli imovinu, s tim da se kod materijalno-tehničkih sredstava i opreme vodi računa o njihovoj vrsti, tipu i modelu, te dužini upotrebe prije mobilizacije i opštem tehničkom i fizičkom stanju. Vrijednost utvrđena na ovakav način ne može biti veća od vrijednosti sadržane u ispostavljenoj fakturi.

Član 16.

Ratni vojni invalidi i članovi porodica poginulih boraca, u postupku priznavanja prava na naknadu štete dužni su da dostave i revizioni akt nadležnog ministarstva u predmetu lične, odnosno porodične invalidnine.

IV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o odlaganju od izvršenja sudskih odluka na teret budžeta Republike Srpske po osnovu isplate naknade materijalne i nematerijalne štete nastale usljed ratnih dejstava i po osnovu isplate stare devizne štednje ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 25/02 i 51/03).

Način izmirenja priznatog prava na naknadu štete po osnovu ovog zakona regulisan je Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjeg duga Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 63/04, 47/06, 68/07, 17/08, 64/08 i 34/09).

Član 18.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 01-409/05

30. juna 2005. godine, Banja Luka

Predsjednik Narodne skupštine, Dušan Stojičić, s.r.